

El perfil

Odei A. Etxearte / oetxearte@elpuntavui.cat

La reconversió política o la vida

A què es dediquen els constructors de ponts quan ja ningú vol travessar-ne? El cataclisme sobiranista va enfonsar una meitat del que connectava Madrid i Barcelona i la Moncloa, fent el sord a la demanda catalana, en va acabar d'ensorrar l'altra meitat. La desfeta ha enganxat Josep Antoni Duran i Lleida en un moment delicat de la seva trajectòria política. L'home d'estat, l'epítet que s'ha guanyat en les dues últimes dècades, ha d'aclarir ara si es reconverteix en un home del reclamat estat català o es retira, probablement, a l'empresa privada, i tanca la seva trajectòria política de bracet amb el col·lectiu intent fallit de trobar un encaix satisfactori per als catalans dins d'Espanya. Dins de CiU abunden les veus que donen per feta la futura sortida del secretari general i també líder d'Unió. Ell mateix n'ha deixat oberta la possibilitat, admetent que no té clar si encapçalarà la llista de la federació a les properes espanyoles, i ha cedit protagonisme a altres dirigents del partit, com Ramon Espadaler, que es perfila com a successor.

Entre l'espasa i la paret. "No ho sap prou com em sento d'afectat perquè a Catalunya hi hagi qui em pugui dir botifler o hi hagi qui, a Madrid, em pugui dir independentista o cabró", admet. Aquest cristià practicant, col·leccionista de corbates i especialista en solos de bateria, va entrar a Unió el 1974, amb 22 anys. Tres anys més

Josep Antoni Duran i Lleida a la seu d'Unió Democràtica.

JUANMA RAMOS

Duran i Lleida

Josep Antoni Duran i Lleida (Alcampell, 1952) manté que l'encaix de Catalunya dins d'Espanya hauria de ser la confederació. L'expressió dels seus dubtes sobre el procés sobiranista, inclòs al programa electoral de CiU, va desencadenar una crisi interna a la federació. Duran, però, s'ha compromès amb Mas fins a la consulta.

tard en va esdevenir el primer president de les joventuts i, després, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Lleida fins que va ser nomenat delegat de la Generalitat a la terra ferma. A Barcelona, el coneixen com a Josep. Al seu poble natal, Alcampell, ha estat sempre Pepe o Pepito de la Sinda, per l'àvia Gumersinda. Es va casar als 34 anys, quan el veien com un solter d'or de la capital del Segrià. Va ser conseller de Governació i diputat al Parlament. Volia convertir-se en president de la Generalitat però Jordi Pujol va triar Artur Mas i Duran va acabar fent carrera a Madrid. Es va estrenar com a cap de llista de CiU al Congrés

el 2004. Les tres últimes legislatures n'ha presidit la comissió d'Afers Exteriors.

Com a negociador en l'era del peix al cove i paradigma de la moderació, el perseguia el tòpic que volia ser ministre. Després d'obtenir els millors resultats de CiU amb el pacte fiscal, els temps de confrontació van enxampar l'home de diàleg a Madrid, amb una aclaparadora majoria absoluta del PP, una Catalunya majoritàriament independentista i el gran dilema: la reconversió política o la vida?

L'home d'estat ha d'aclarir ara si es reconverteix en un home del reclamat estat català o es retira

Un nom, un món

Xevi Planas / xplanas@presencia.cat

Joana Raspall

Vivim temps confusos i ens falta perspectiva per poder-nos fer una idea precisa de com acabaran els processos complexos que es mantenen oberts davant la nostra mirada incerta. No és estrany que a estones ens quedem muts per poder tirar endavant mentre ens interpel·len veus que vénen del passat. "Tots sentim amb horror que els morts no callen. Només els vius callem per poder viure", afirma Joana Raspall (Barcelona, 1913).

Lúcida i activa, Raspall ha arribat als 100 anys amb la saviesa de qui sap combinar l'experiència d'una existència dilatada amb la força d'un esperit juvenil. La seva poesia ens fa companyia. Sovint troba en l'haiku la

mesura justa per colpir el lector amb poques paraules i convidar-lo a plantejar-se interrogants. "Visc forastera en una terra xopa de desmemòria", escriu Raspall evocant la tendència del país a no valorar les lliçons que ofereix el passat.

"L'espècie humana mutarà, si li donen més temps per viure?", es demana Raspall. Malgrat que li ha estat donat molt temps per viure, Raspall no ha aconseguit experimentar les mutacions que hauria desitjat. El riu de l'existència baixa encara amb la mateixa aigua de sempre: "Tot és rutina. Fins i tot la revolta és repetible". També l'aigua de l'estany acusa un neguit d'origen tan antic com inconegut: "L'estany tremola

com jo. Quina temença ens pren la calma?"

Sempre honesta amb ella mateixa i amb els altres, Raspall procura trobar respostes que li donin confiança des de la coherència: "Com puc resoldre el guirigall de dubtes sense trair-me?" Però el futur és un indret inimaginable: "Tot i passant-hi, els camins de la vida no sé on menen". Una relativa pau s'instal·la, amb tot i això, al cor de l'ànima sempre en trànsit: "Se m'encaraven les penes com lleones; ara són manses." I el miracle d'una existència ubèrrima com un jardí vivent que s'allarga més d'un segle de semboca en un nou dubte que es torna inevitable: "Ve la pregunta des d'un miratge tèrbol: sóc jo, encara?"

Joana Raspall viu forastera en una terra xopa de desmemòria i la seva poesia ens fa més companyia que mai